

Na zdjęciu:
Milan Radin,
piłkarz Korony Kielce

I po zawodach...

UJK
Tu się studiujecie!

Sekcja Rekrutacji

ul. Żeromskiego 5
25-369 Kielce

(41) 349-72-24
(41) 349 72 27

rekrutacja@ujk.edu.pl

Znajdź nas na #UniwersytetJanaKochanowskiegoWKielcach

Collegium Medicum

#dietetyka
#fizjoterapia
#kierunek lekarski (w jęz.
polskim i angielskim)
#kosmetologia
#pielęgniarstwo
#położnictwo
#ratownictwo medyczne
#wychowanie fizyczne
#zdrowie publiczne

Wydział Humanistyczny

#dziennikarstwo
i komunikacja społeczna
#filologia angielska
#filologia germańska
#filologia rosyjska
#filologia polska
#historia
#lingwistyka stosowana
#logopedia ogólna

Wydział Prawa i Nauk Społecznych

#administracja
#bezpieczeństwo narodowe
#ekonomia
#finanse i rachunkowość
#kryminologia stosowana
#logistyka
#prawo
#stosunki międzynarodowe
#studia skandynawskie –
Scandinavian Studies
(w jęz. angielskim)
#zarządzanie
#zarządzanie w politykach
publicznych

Wydział Pedagogiki i Psychologii

#pedagogika
#pedagogika przedszkolna
i wczesnoszkolna
#psychologia
#praca socjalna

Wydział Sztuki

#edukacja artystyczna w
zakresie sztuki muzycznej
#sztuki plastyczne
#Visual Arts (w języku
angielskim)
#wzornictwo

Filia w Piotrkowie Trybunalskim

#administracja
#Administration (w języku
angielskim)
#bezpieczeństwo narodowe
#ekonomia
#filologia angielska
#finanse i rachunkowość
#historia
#logistyka (po uzyskaniu
zgody MNiSW)
#pedagogika
#pedagogika przedszkolna
i wczesnoszkolna
#zarządzanie

Wydział Nauk Ścisłych i Przyrodniczych

#biologia
#biotechnologia
#chemia
#fizyka techniczna
#geografia
#informatyka
#inżynieria danych
#Data Engineering (w języku
angielskim)
#matematyka
#ochrona środowiska
#rolnictwo ekologiczne
#turystyka i rekreacja

Filia w Sandomierzu

#administracja
#filologia angielska
#kosmetologia
#mechatronika
#pedagogika

rekrutacja.ujk.edu.pl

Marszałek w regionie

Marszałek Sejmu Elżbieta Witek odwiedziła w środę województwo świętokrzyskie. Na Placu Artystów przekonywała do głosowania na Andrzeja Dudę w drugiej turze wyborów prezydenckich. – Zróbmy wszystko, rozmawiajmy z każdym i argumentujmy za tym, żeby Andrzej Duda zwyciężył. W tej ziemi tkwi olbrzymi po-

tencjał. Nikt nie wygrywa wyborów w pojedynkę i dlatego potrzebujemy państwa siły i energii – mówiła podczas wiecu w Kielcach. Tego dnia Elżbieta Witek była też na rynku w Wiślicy i spotkała się z mieszkańcami Skalbierza. Wizytę zakończył wiec na rynku w Pińczowie. /mł/

Miliony dla Kielc

Ponad 23 miliony złotych otrzymają Kielce w ramach Funduszu Inwestycji Lokalnych. Środki można przeznaczyć m.in. na remonty szkół i przedszkoli, inwestycje w wodociągi i kanalizację, budowę żłobków, drogi, a także inne niezbędne działania. Radny Prawa i Sprawiedliwości Dariusz Kisiel chce, aby część pieniędzy wydać na rozwój strefy inwestycyjnej na Malikowie. – Dzięki temu za kilka lat mielibyśmy zwiększone wpływy z podatków dzięki nowym inwestorom – tłumaczy radny. Wiceprezydent Kielc Bożena Szczypiór zauważa jednak, że w mieście jest wiele znacznie bardziej palących potrzeb, które trzeba zaspokoić. /mł/

Prestiżowy skład

Paris-Saint Germain, Vardar Skopje, FC Porto Sofarma, MOL-Pick Szeged, Mieszkow Brześć, Elverum Handball i Flensburg-Handewitt będą rywalami PGE Kielce w fazie grupowej nowego sezonu odmienionej Ligi Mistrzów. – Jestem zadowolony, że trafiliśmy na Paryż, z którym w ostatnich latach walczyliśmy o Final4 – mówi Bertus Servaas, prezes kieleckiego klubu. W nowym formacie rozgrywek pierwsze i drugie miejsce będzie premiowane bezpośrednim

Prezydent zwyciężył w Kielcach

Andrzej Duda wygrał pierwszą turę wyborów prezydenckich. Urzędujący prezydent otrzymał 43,50 procent głosów. W Kielcach zagłosowało na niego ponad 40 procent wyborców. Tuż za Andrzejem Dudą w naszym mieście znalazł się Rafał Trzaskowski (34,6), a na trzecim miejscu uplasował się Szymon Hołownia (12,54). Na dalszych pozycjach byli: Krzysztof Bosak (7,36), Robert Biedroń (2,26), Władysław Kosiniak-Kamysz (2,09), Stanisław Żótek (0,23), Marek Jakubiak (0,18), Paweł Tanajno (0,14), Waldemar Witkowski (0,13) i Mirosław Piotrowski (0,09). Frekwencja wyborcza w Kielcach wyniosła 68,18 procent. Do urn poszło 101 833 kielczan. (Więcej na stronie 8). /mł/

reklama

FABRYKA PRZYJĘĆ

- BALONY Z HELEM NA RÓŻNE OKAZJE,
- DODATKI, AKCESORIA NA M.IN.: URODZINY, WESELE, CHRZCINY, WIECZORY PANIEŃSKIE/KAWALERSKIE
- ZAPROSZENIA WYKONYWANE NA MIEJSCU
- POCZTA BALONOWA,
- BALONY I NAPISY LED,
- ŚCIANKA KWIATOWA I DO ZDJĘĆ,
- ORAZ WIELE, WIELE INNYCH

A TO WSZYSTKO W FABRYCE PRZYJĘĆ

Zapraszamy, Kielce, ul. Zagórska 71, tel: 794 189 446
...bo każda okazja z FABRYKĄ PRZYJĘĆ jest wyjątkowa!

Tygodnik eM Kielce, numer 26/2020

WYDAWCA: Radio eM Kielce, ul. Sienkiewicza 2, 25-333 Kielce; **REDAKTOR NACZELNY:** ks. Leszek Skorupa; **ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO:** Tomasz Natkaniec, Piotr Michalec red. prowadzący; **DTP:** Art Graf-Radosław Kaszyński; **eM REKLAMA:** www.em.kielce.pl/reklama, reklama@em.kielce.pl, tel. 41 368 07 17, 41 349 50 33; facebook.com/radioemkielce; **ADRES REDAKCJI:** Tygodnik eM Kielce, ul. Sienkiewicza 2, 25-333 Kielce, tel. 41 368 04 61; fax. 41 343 26 51; e-mail: tygodnik@em.kielce.pl; **KONTAKT CZYTELNIKAMI:** 41 349 50 23; /Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń

awansiem do ćwierćfinału. Ekipy z lokat 3-6 czeka natomiast dwumecz o najlepszą „ósemkę”. O tytule tradycyjnie zdecyduje Final Four. Poza turniejem finałowym, mecze będą odbywać się w środy i czwartki. Pierwsza kolejka fazy grupowej zostanie rozegrana 16 i 17 września. PGE VIVE na początek czeka wyjazd do Flensburga. /dw/

CENWIS otwarty!

Uroczyste przecięcia wstęga i wiele podziękowań – tak w skrócie można opisać spotkanie, podczas którego otwarto CENWIS, czyli nowoczesną bazę dla studentów, naukowców

oraz przedsiębiorców. W ramach inwestycji na terenie kampusu powstaje czternaście nowoczesnych laboratoriów badawczych. – Gdy w 2016 roku zaczynałem moją ostatnią kadencję, marzyłem, aby podstawą rozwoju uczelni stały się najnowsze technologie, które stworzą przyszłość nie tylko Politechniki, ale również regionu świętokrzyskiego. Kamieniem milowym tego rozwoju jest otwierany dzisiaj CENWIS – mówił prof. Wiesław Trąmpczyński, rektor PŚk. /wk/

Darmowe linie wróciły

Od soboty, 4 lipca, zostało przywrócone w naszym mieście kursowanie darmowych linii autobusowych. Zmieniły się rozkłady jazdy obu połączeń. Linią OZ pojedziemy sprzed Urzędu Miasta w kierunku Placu Artystów, kieleckiej katedry, ulicy Żytniej i Czarnowskiej. Z kolei linią OW do-

staniemy się na ulicę Seminaryjską, Tarnowską, Źródłową i IX Wieków Kielc. – Obserwowaliśmy, jakie jest zapotrzebowanie, i oceniliśmy, że linie powinny wrócić. Mamy nadzieję, że mieszkańcy będą z nich chętnie korzystać – mówi Barbara Damian, dyrektor Zarządu Transportu Miejskiego w Kielcach. /mł/

Trzeba płacić...

Od wtorku, 7 lipca, wracają opłaty za parkowanie w centrum Kielc. Pierwsze trzy kwadransy

będą bezpłatne, jednak trzeba od razu pobrać bilet z parkomatu, podając numer rejestracyjny pojazdu. Czas bezpłatnego parkowania w jednym dniu nie przysługuje w przypadku dłuższego postoj. Tak więc jeśli zapłacimy dwa złote za godzinę parkowania, to nie skorzystamy z darmowych, dodatkowych minut. Strefa Płatnego Parkowania obowiązywać będzie w dni robocze od godziny 9 do 17. /mł/

Tylko oglądać!

Już od trzeciego lipca działalność wznowia kino Helios. Przygotowało dla gości niespodziankę – jedna z sal będzie działała w formacie He-

lios Dream. Na widzów czekają rozkładane fotele, najnowszy system dźwiękowy i obrazy nasycone bogactwem kolorów. – Zapraszamy widzów, by rozsiedli się wygodnie w komfortowych fotelach, posłuchali nieprawdopodobnego dźwięku realizowanego w systemie Atmos i zobaczyli filmy w rozdzielczości 4K. Mamy też fotele dla par, seanse powtórkowe i prywatne – zachęca Marcin Odzimkowski, dyrektor kina Helios w Kielcach. /ar/

Cytomammobus w trasie

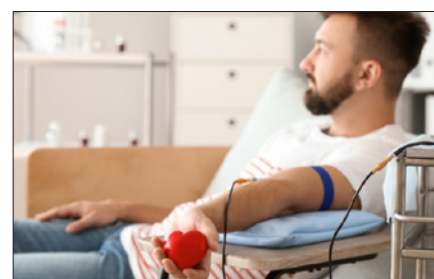
Po przerwie spowodowanej pandemią koronawirusa w trasę ruszył cytomammobus Świętokrzyskiego Centrum Onkologii. Panie mogą

znów skorzystać z finansowanych przez NFZ badań mammograficznych i cytologicznych. Profilaktyczną mammografię bezpłatnie wykonają mieszkanki województwa świętokrzyskiego w wieku 50-69 lat. Rejestracja na badanie pod numerem telefonu 607 77 88 88. Bezpłatne badania cytologiczne są przeznaczone dla mieszkanki województwa świętokrzyskiego w wieku 25-59 lat. Rejestracja na badania pod numerem telefonu 609 99 00 33. W najbliższych dniach cytomammobus odwiedzi Ponidzie. /mł/

Nie oddają osocza

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolęcznictwa zwraca się z prośbą do osób, które

pokonały koronawirusa, o oddawanie osocza. Ten płynny składnik krwi pomaga w leczeniu COVID-19. Do tej pory tylko czterech ozdrowieńców w województwie oddało osocze, choć jest ich już w regionie blisko pół tysiąca. Dawcy nie mogą chorować na inne przewlekłe choroby i muszą być w wieku od 18 do 60 lat. Powinni wcześniej zgłosić się do Centrum Krwiodawstwa w celu ustalenia zasad pobrania. To bezpieczny zabieg i nie wiąże się z żadnymi powikłaniami. /mł/

Program od ŚCO

Świętokrzyskie Centrum Onkologii rusza z programem profilaktyki raka płuc. Zostaną nim objęte osoby w wieku 55-74 lata, które pały lub paliły papierosy, a także osoby, które z racji wykonywanego zawodu są w grupie ryzyka.

Kielecka lecznica podpisała umowy z partnerami regionalnymi projektu: Szpitalem Św. Ducha w Sandomierzu oraz Szpitalem Św. Łukasza w Końskich. Każda osoba zakwalifikowana do programu będzie miała wykonane trzy badania niskodawkowej tomografii komputerowej w rocznych odstępach. Ich wynik zostanie omówiony w ramach konsultacji z torakochirurgiem albo z pulmonologiem. Informacje na temat badań można też uzyskać pod numerem telefonu 885 779 988. /mn/

Hania po autoprzeszczepie

Po tygodniowym pobycie poza murami szpitala niespełna dwuletnia Hania Terlecka z Kielc rozpoczęła kolejny etap specjalistycznego leczenia

w Stanach Zjednoczonych. Dziewczynka napisała do swojej armii: „Właśnie rozpoczął się kolejny etap mojej walki o zdrowie. Otrzymałam kolejną dawkę tzw. autoprzeszczepu. Ten mały czerwony woreczek, przypominający lody truskawkowe, to moje komórki macierzyste, których pobranie kosztowało mnie w marcu trochę bólu i pobyt na OIOM. Teraz to, co zostało mi pobrane, otrzymuję z powrotem, a fachowo nazywa się to Autologous Stem Cell Rescue. Trzymajcie za mnie kciuki”. /wk/

Dzieci i wypadki

Coraz więcej małych pacjentów trafia do Centrum Pediatrii Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kielcach. Jak podkreślają lekarze, jest to konsekwencja ładnej pogody, poluzowania

obostrzeń oraz dużej ilości wolnego czasu. Spektrum urazów małych pacjentów szpitala na Czarnowie jest bardzo szerokie, są to m.in. urazy głowy, wstrząśnienia mózgu, ale zdarzają się również poważniejsze krwawienia wewnątrzskowe, które wymagają leczenia operacyjnego. W ostatnim czasie do lecznicy trafia też zdecydowanie więcej dzieci z powodu oparzeń kawą, herbatą, wrzątkiem lub zupą. Do Kliniki Chirurgii Dziecięcej kierowane są również dzieci z urazami wielonarządowymi po skokach na trampolinach. /mn/

Ale lipa! A nawet dwie

Podczas przebudowy chodnika przy ulicy Wspólnej okazało się, że dwie stojące w pobliżu lipy wymagają specjalistycznej interwencji. Ich korzenie dusiły się pod zbitą i zanieczyszczoną glebą. Specjaliści napowietrzyli strefy korzeni-

we drzew, usunęli zabrudzoną glebę, uzupełnili ziemię oraz wysypali specjalny substrat glebowy. Ich działania mają zapobiec ponownej kompresji podłoża. Drzewa podlano wodą oraz odpowiednim preparatem stymulującym ich wzrost. Jak informuje Marcin Batóg, rzecznik

prasowy Rejonowego Przedsiębiorstwa Zieleni i Usług Komunalnych, fatalny stan ziemi wokół drzew to skutek parkowania w tym miejscu samochodów. Jak zapewnia Batóg, po skończonych pracach brukarskich przy lipach zostanie zwiększona powierzchnia zielona oraz wysiany trawnik. Zaplanowano także zdjęcie posuszu z obu drzew. /wk/

Filharmonia już gra

Filharmonia Świętokrzyska przez ostatnie miesiące świeciła pustkami, ale teraz wznawia działalność. Tradycyjnie, bo już po raz dziewiąty, lato rozpoczęły koncerty na dziedzińcu. – Różnią się one nieco od tych organizowanych w poprzednich edycjach. Przynajmniej w tym tygodniu w co drugi piątek, a nie co tydzień. Tym razem zbudowaliśmy program w oparciu o naszych muzyków, wyjątkiem będzie jeden koncert. Wszystkie imprezy odbywają się na dziedzińcu. W razie brzydkiej pogody przeniesiemy się do Sali Kameralnej – mówi Jacek Rogala, dyrektor FŚ. Kolejny koncert już 17 lipca. /wk/

Rekrutacja trwa

Pierwszego lipca rozpoczęła się rekrutacja uzupełniająca do kieleckich przedszkoli samorządowych. – Miejsca są w dwudziestu pięciu placówkach. W ramach naboru uzupełniającego przedszkola będą przyjmowały podania do wtorku, 7 lipca. Tydzień później, 14 lipca, zostaną wywieszone listy dzieci zakwalifikowanych, a po kolejnych sześciu dniach, gdy rodzice potwierdzą wolę korzystania z usług danej placówki, wywiesimy listy dzieci przyjętych – informuje Tomasz Porębski, rzecznik UM. Rekrutacja uzupełniająca jest prowadzona według takich samych kryteriów, jak podstawowa, ale nie przez system elektroniczny. /wk/

Kontakt z redakcją 41 349 50 23

reklama

**OKRĘGOWA
STACJA KONTROLI
POJAZDÓW**

Kielce, ul. Jagiellońska 92

ZAPRASZAMY

**Od poniedziałku
do piątku w godzinach
7.00 – 21.00
w soboty 7.00 – 14.00**

Tel. 41 345-76-25

**HOLOWANIE
POJAZDÓW 24 h
powyżej 3,5 t**

tel. 41 346 06 96

I po zawodach...

Za Koroną Kielce najgorsze miesiące w ekstraklasowej historii klubu. Ich smutnym zwieńczeniem będzie spadek. To pociąga za sobą wiele pytań o przyszłość

W momencie pisania tego tekstu, Korona zajmowała 15. miejsce w tabeli z jedenastopunktową stratą do bezpiecznej lokaty. Do zdobycia pozostało dwanaście „oczek”. Być może, kiedy biorą Państwo do ręki ten numer tygodnika, „żółto-czerwoni” są już pewnym spadkowiczem. Los mógł dopełnić się w miniony piątek. Niepoprawnym optymistom pozostawimy zdanie: klub przed spadkiem może uratować tylko cud.

WRACA JEDNO NAZWISKO

W ostatnich latach niemal w każdym przedsezonowych prognozach Korona była wymieniana jako główny kandydat do

spadku. Do tej pory kielczanie grali wszystkim na nosach. Tym razem ta sztuka się nie udała, chociaż latem poprzedniego roku mało kto wróżył im smutny koniec.

Jeszcze przed pierwszym meczem prezes Krzysztof Zajac mówił, że te rozgrywki będą najlepszymi pod „niemieckimi” rządami. Niestety, rzeczywistość to zweryfikowała. Zbudowany zespół okazał się wielkim niewypałem, który przez długie tygodnie prezentował mizerną formę. Zdarzały się przebliski, ale finalnie trzeba przyznać, że Korona zasłużyła na spadek. Nie pomogły próby reanimacji: dłuższa Mirosława Smyły oraz krótsza Macieja Bartoszka. Obaj próbowali wypić piwo nawarzone przez ich poprzednika, Gino Lettieriego.

– Największym grzechem Korony była polityka transferowa, którą stosował trener Lettieri. Dostał zbyt dużą władzę, przy tym miał za dużą wiarę w swoją nieomyślność. Klub sprowadził wielu piłkarzy, którzy nie gwarantowali jakości piłkarskiej. Jej brak można nadrobić charakterem, ale pod tym względem też było kilka niewypałów – twierdzi Paweł Golański, były wieloletni zawodnik Korony Kielce, któremu wtóruje Jaromir Kruk, dziennikarz „Piłki Nożnej”:

– Zawalił dobór charakterologiczny. Kilka przykładów: Zalazar miał problemy w młodzieżowej kadrze Urugwaju, lekkomyślne podejście. Do Pacindy przylegała w poprzednich klubach łaska człowieka, który pobiera tylko pieniądze. Do Arweladze nikt nie dotarł. Djuranović seryjnie marnował okazje w lidze czeskiej, przyczyniając się do spadku Dukli Praga. Może kilku z nich miało jakość, ale zabrakło nakreślenia odpowiedniego celu, zwiódła też ocena.

Za taki stan nie można obwiniać tylko Gino Lettieriego. Włoch miał pełne poparcie zarządu i właścicieli. Z perspektywy czasu możemy stwierdzić, że późniejsze próby reakcji w większości przypadków okazały się błędne.

– Czuję odpowiedzialność. Nie zamierzam się od niej uchylać. Przed sezonem wydawało mi się, że skonsturowaliśmy drużynę bardzo dobrej jakości. Polegliśmy jednak w sferze mentalnej. Zabrakło prawdziwych przywódców. Mieliśmy kilku mistrzów treningu, ale w meczach o stawkę coś nie szło – mówi Krzysztof Zajac, prezes kieleckiego klubu.

BĘDZIE DOKAPITALIZOWANIE?

W poprawie wyników nie pomagała sytuacja w klubowych gabinetach. Od października poprzedniego roku byliśmy świadkami przeciągającego się serialu o dokapitalizowaniu spółki, na co wpływ miała szorstka przyjaźń rodziny Hundsdorferów z władzami naszego miasta. Nie wnikamy kto bardziej zawiñił, bo pewnie racja, jak zwykle, leży gdzieś pośrodku. Efekt był taki, że większościowi właściciele w ostatnich tygodniach milczeli. Zapewne musieli ratować swoje interesy przed skutkami pandemii COVID-19, ale klub w tym trudnym momencie został pozostawiony sam sobie. Zarząd dał sobie radę, korzystając m.in. z tarcz antykryzysowych przygotowanych przez państwo. Teraz przyszedł jednak czas, aby większościowi i mniejszościowi właściciele określili się, co do przyszłości. Kluczowym dniem miał być czwartek. Według naszych infor-

macji, rodzina Hundsdorferów miała określić swoje stanowisko w specjalnym oświadczeniu. Nie zrobiła tego do momentu zamknięcia bieżącego numeru tygodnika, ale dominowały głosy, że pomoże klubowi. Według wstępnego planu, w najbliższych dwóch tygodniach ma odbyć się Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, na którym powinna zostać podjęta uchwała o podniesieniu kapitału zakładowego spółki do kwoty 5,1 mln zł. Miasto, posiadające 28 procent udziałów, ma zabezpieczone na ten cel 1,6 mln zł. Wszystko zależy jednak od rozmów między właścicielami. Biorąc pod uwagę przeszłość, niczego nie można być pewnym.

– Nie boję się, że teraz coś się nie uda. Mamy do czynienia z ludźmi świadomymi swoich obowiązków. Jeśli decyzja będzie pozytywna, to idziemy dalej. Jeśli stanie się inaczej, to jako zarząd możemy podjąć tylko jedno rozstrzygnięcie, które będzie oznaczało koniec klubu. Nie wydaje mi się jednak, aby właściciele nie dogadali się w takim momencie – mówi prezes Korony.

SUZUKI I BARTOSZEK ZOSTAJĄ

Gra w pierwszej lidze oznacza zdecydowaną redukcję wpływów z praw medialnych. W takim przypadku najważniejsze, aby zachować podobny poziom umów sponsorskich. Sporo nadziei w serca „żółto-czerwonych” kibiców wlała informacja o tym, że z klubem zostaje sponsor strategiczny – firma Suzuki.

– Jesteśmy w nazwie stadionu, mamy koszulki i z tym zostaniemy. Zaznaczam, że nie chcę być tylko sponsorem. Dbamy o każdy szczegół i mocno się angażujemy. Chcę też być w środku klubu: spotykać się, ustalać biznesplan. Ofiarowujemy Koronie duże pieniądze, a nie chcielibyśmy dawać ich na projekty, które byłyby złe pod względem jakościowym – mówi Piotr Dulnik, prezes Suzuki Motor Poland w wywiadzie udzielonym portalowi CKSport.pl.

Misja budowania zespołu będzie powierzona Maciejowi Bartoszkowi. Na zapleczu więcej szans ma otrzymywać utalentowana młodzież. Aby skutecznie walczyć o powrót do elity, tacy zawodnicy muszą zostać uzupełnieni bardziej doświadczonymi. Na pisanie o tych wszystkich ruchach kadrowych przyjdzie jeszcze czas, bo trwający sezon zakończy się 19 lipca. Zobaczymy, jak potoczą się też sprawy organizacyjne.

A może zdarzy się cud i ktoś jeszcze wpadnie na pomysł, aby przyspieszyć reformę i poszerzyć Ekstraklasę do 18 zespołów już teraz? W tym roku już nic nas nie zdziwi... ◀

reklama

ZARZĄD
TRANSPORTU
MIEJSKIEGO
W KIELCACH

INFORMUJE

Od soboty 4 lipca 2020 roku zostanie przywrócone kursowanie bezpłatnych autobusów linii OW i OZ. Obie linie będą kursowały według nowych rozkładów jazdy, które można sprawdzić na ztm.kielce.pl

Gdyby o wyborze prezydenta RP mieli zdecydować tylko mieszkańcy naszego regionu, to Andrzej Duda wygrałby już w pierwszej turze. Otrzymał bowiem w Świętokrzyskiem ponad 56 procent głosów

autor: Michał Łosiak

Prezydent wygrał w Kielcach

Wysoka była również frekwencja. Do urn poszło ponad 62 procent wyborców z województwa świętokrzyskiego. – Są dwa powody wysokiego zainteresowania tymi wyborami. Po pierwsze, mamy silną polaryzację. Po drugie, każdy z nas miał poczucie, że nie musi głosować na mniejsze zło. Z jednej strony byli Andrzej Duda i Rafał Trzaskowski, a z drugiej Krzysztof Bosak i Szymon Hołownia oraz Robert Biedroń i Władysław Kosiniak-Kamysz. Zestaw kandydatów z pewnością stanowił zachętę do uczestnictwa w wyborach – mówi dr Magdalena Piłat-Borcuch, socjolog z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

DBA O POLAKÓW

W naszym regionie zdecydowanym zwycięzcą okazał się prezydent Andrzej Duda, który otrzymał 56,02 procent głosów. – To nie powinno nas dziwić. Świętokrzyskie to jeden z bastionów Prawa i Sprawiedliwości, a urzędujący prezydent jest twarzą transferów socjalnych i przywracania godności kategoriom społecznym dotąd wykluczonym. Funkcjonuje w świadomości obywatela jako ten, który dba o Polaków, a nie jedynie o elity – tłumaczy socjolog z UJK.

Drugi wynik uzyskał Rafał Trzaskowski, który mógł liczyć na 21,29 procent głosów. – To poniżej oczekiwań sztabowców kandydata. Trzaskowski nie przekonuje mieszkańców regionu. Jest on nadal obciążony przeszłością w Platformie Obywatelskiej. Za wcześniej, żeby przestał być negatywnie kojarzony w województwie świętokrzyskim. Na jego korzyść na pewno zadziałał efekt świeżości. Wydawało się, że może porwać za sobą elektorat, który przestał chodzić do wyborów. W ostatnim tygodniu kampanii przestał być jednak wyrazisty. Dużo lepszy wynik uzyskał w samych Kielcach, ale to specyfika miasta i upodobań politycznych jego mieszkańców – wyjaśnia nasza rozmówczyni.

NADZIEJE I ROZCZAROWANIA

Socjolog zwraca również uwagę na wynik i kampanię Krzysztofa Bosaka oraz Szymona Hołowni. – Gdyby nie Rafał Trzaskowski, to Hołownia prawdopodobnie byłby w drugiej turze i miałby duże szanse na zwycięstwo z Andrzejem Dudą, bo ma niewielki elektorat negatywny. Podczas kampanii wykonał wręcz katorżniczą pracę. Z kolei Krzysztofowi Bosakowi udało się ucywilizować Konfederację i pozyskać nowych wyborców spoza grona antysystemowców. To polityk, który ma przed sobą wielką przyszłość – uważa dr Magdalena Piłat-Borcuch i dodaje, że rozczarowujący był wynik Roberta Biedronia i Władysława Kosiniaka-Kamysza.

Jak będzie w drugiej turze? – Mamy sam środek wakacji. Frekwencja może więc nie wzrosnąć i będzie prawdopodobnie taka, jak w pierwszej turze. Jeśli chodzi o elektorat Bosaka, to w większości może on zagłosować na Trzaskowskiego ze względu na niechęć do transferów socjalnych Prawa i Sprawiedliwości. Część zagłosuje na Dudę, a część nie pójdzie do wyborów. Kluczowy, choć nie do końca oczywisty, będzie elektorat Szymona Hołowni. Zdecydowana większość pójdzie za Trzaskowskim, bardzo niewielki odsetek za Dudę. Kluczowe będzie także zmobilizowanie tych, którzy nie poszli na wybory – zauważa socjolog.

***

W Kielcach Andrzej Duda otrzymał ponad 40 procent głosów. Tuż za urzędującym prezydentem znalazł się Rafał Trzaskowski (34,6), a na trzecim miejscu uplasował się Szymon Hołownia (12,54). Na dalszych pozycjach znaleźli się: Krzysztof Bosak (7,36), Robert Biedroń (2,26), Władysław Kosiniak-Kamysz (2,09), Stanisław Żółtek (0,23), Marek Jakubiak (0,18), Paweł Tanajno (0,14), Waldemar Witkowski (0,13) i Mirosław Piotrowski (0,09). Frekwencja wyborcza w Kielcach wyniosła 68,18 procent. Do urn poszło 101 833 kielczan. ◀

WSPIERAMY POLSKĘ

wybierając polskie
produkty

Razem jesteśmy mocni

– Od 1 lipca z nazwy siedemnastokrotnego mistrza Polski zniknął człon „VIVE”. Jak to uczucie?

– Szkoda, że mojej firmy nie ma już w nazwie. Patrząc na obecny poziom drużyny mogę powiedzieć, że był to już opłacalny biznes ze względu na kontrakty reklamowe. Mamy jednak taką, a nie inną sytuację na rynku. Jeśli czasy będą lepsze, to na pewno wrócimy. Mam nadzieję, że stanie się to już w przyszłym roku.

– Nie można jednak za mocno przywiązywać się do aktualnej nazwy marketingowej, bo ta ma zostać rozbudowana. Na jakim etapie są rozmowy z nowym sponsorem tytularnym?

– Prowadziliśmy negocjacje z kilkoma kandydatami. Myślę, że w drugiej połowie lipca ogłosimy ich wynik. Jestem zdumiony, ile firm zgłosiło się do nas po ostatniej konferencji prasowej. Mieliśmy wybór, kogo weźmiemy jako drugiego sponsora tytularnego. Nigdy nie myślałem, że będzie to możliwe. Przy selekcji kierowaliśmy się przyszłością, bo nie tyl-

ko pieniądze się liczą. Z naszym nowym partnerem chcemy zbudować szerszą współpracę.

– Do spięcia budżetu brakuje około czterech milionów złotych. 2,5 miliona to cel uruchomionej zbiórki. Resztę mają uzupełnić pieniądze z karnetów dla kibiców i VIP-ów. W czwartek spotka się pan z prezydentem Wentą (wywiad został przeprowadzony we wtorek – przyp. red.). Poprosi go pan o dodatkowe wsparcie?

– Najważniejszą częścią nazwy drużyny są Kielce. To olbrzymia wartość reklamowa. Promujemy miasto najlepiej, jak potrafimy. Do tej pory dostaliśmy od władz miasta półtora miliona. Moim zdaniem to zbyt mało, biorąc pod uwagę wszystkie czynniki. Wartość reklamowa zespołu to około pięciu milionów. W ostatnich latach dostawaliśmy połowę tego. Do tego dochodzą podatki, czyli 1,3 miliona, które nasi zawodnicy zwracają do budżetu. Klub to nasza wspólna duma. Jesteśmy jedną z niewielu małych drużyn, które tyle znaczą w Europie. Mamy świetnych marketingowców, razem z miastem możemy zrobić coś fajnego. Zamiast więc mówić „za mało” czy „za dużo”, trzeba zastanowić się, jak jeszcze lepiej wykorzystać klub do promocji Kielc. O wsparciu chcemy rozmawiać również z marszałkiem województwa. Dobrze byłoby umówić się na dłuższą współpracę, która pozwoli na odpowiednie planowanie. Jeśli dobrze wykorzystamy najbliższe lata, będziemy spokojni o przyszłość.

– Do czwartku na koncie internetowej zbiórki było blisko 400 tysięcy złotych. Pojawia się sporo przelewów z zagranicy. Niektóre bardzo wysokie.

– Jestem pewny, że napłyną kolejne. Chcę podziękować każdemu. Nieważne, czy ktoś daje pięć czy pięć tysięcy złotych. Najważniejsze, że ludzie otwierają serca. Ostatnie tygodnie były dla mnie trudne, ale nie narzekam, dostaję dużo dobrej energii. To piękne podziękowanie za te osiemnaście lat.

– Sezon 2020/21 miał być tym, w którym klub będzie walczył o Final4. Czasy są ciężkie, ale żaden z zawodników nie odszedł. Wszyscy czekają.

– Jestem bardzo szczęśliwy, że w klubie nie ma zaległości. Jest inaczej niż dwa lata temu, kiedy musiałem prostować błędy. Teraz musimy dostosować nasz budżet. Mamy na to dwa-trzy tygodnie. Będziemy mądrzejsi. Gdyby teraz odeszło dwóch, to już wiem, że niebawem nie byłoby kolejnych sześcioro. Jeśli utrzymamy ten skład, to możemy grać o Final4. Razem jesteśmy mocni. To, że zawodnicy zostają, jest dużą zasługą Tałanta, który zbudował w szatni fantastyczną atmosferę.

– Dziękuję za rozmowę. ◀

foto: Bartek Piwoński

DODATEK

5
lipca
2020 r.

EKOLOGICZNY

Niskoemisyjność na czasie

tekst: Piotr Wójcik

W 2018 roku weszła w życie ustawa o elektromobilności i paliwach alternatywnych. Dzięki niej Polska będzie mogła w najbliższych latach i dekadach dokonać konwersji transportu na zero emisyjność. Kluczem powodzenia mają być zachęty na zakup aut elektrycznych

Sytuacja na światowych rynkach pokazuje, że elektromobilność będzie przyszłością transportu. Nawet pandemia koronawirusa w dłuższej perspektywie nie odbije się zbyt mocno na tym rynku. Po krótkotrwałym spadku sprzedaży aut elektrycznych (mniejszym, niż w przypadku aut spalinowych) analitycy przewidują dynamiczny wzrost.

PLAN ROZWOJU NA LATA

Dostosowując się do światowych trendów i postępując w myśl wytycznych unijnych Polska przygotowała Program Rozwoju Elektromobilności, który został ogłoszony w 2017 roku. Przygotowany pakiet regulacji prawnych ma za zadanie wspomóc rozwój ekosystemu elektromobilności (m.in. poprzez zdefiniowanie ram nowego rynku) i zwiększyć zastosowanie również innych paliw alternatywnych (na przykład gazu ziemnego LNG i CNG) w Polsce.

Wprowadzenie regulacji umożliwi stworzenie instrumentów pozwalających wypracować korzyści zarówno dla indywidualnych kierowców, jak i operatorów transportu zbiorowego. Zmiany na lepsze wynikające z promowania elektromobilności odczują także producenci samochodów, a także innowatorzy i firmy specjalizujące się w budowie infrastruktury.

MILION ELEKTRYKÓW I PRZYSZŁOŚĆ LNG

Ministerstwo Energii, wprowadzając nowe regulacje prawne powstające z myślą o elektromobilności, przewidywało, że już w 2020 roku po Polsce będzie się poruszać 50 tysięcy pojazdów napędzanych energią elektryczną. Dodatkowo powstanie do tego czasu sześć tysięcy punktów o normalnej mocy ładowania i 400 punktów o dużej mocy ładowania. Po polskich drogach ma ponadto jeździć trzy tysiące pojazdów napędzanych gazem CNG, które będą mogły być tankowane na 70 stacjach. Już pięć lat później, czyli w 2025 roku, mamy mieć w Polsce milion pojazdów elektrycznych i 54 tysiące z napędem CNG.

Przyszłością, zwłaszcza transportu ciężarowego, może być jednak napęd na gaz ziemny w ciekłym stanie skupienia, czyli LNG. Plan Rozwoju Elektromobilności zakłada, że w 2025 roku po drogach Polski będzie się poruszać 32 tysiące aut napędzanych LNG. Dodatkowo powstanie 14 punktów tankowania LNG oraz zaczną funkcjonować instalacje do bunkrowania statków LNG w portach: Gdańsk, Gdynia, Szczecin oraz Świnoujście. Tymczasem pod koniec maja producent nadwozi i zestawów przestrzennych, firma WESOB z siedzibą w Strumieniu, skonstruowała pierwszy w Polsce zestaw kubaturowy zbudowany na podwoziu auta ciężarowego, zasilanego LNG. Posłuży on do transportu towarowego między Polską, a Niemcami.

***

Warto dodać, że we wrześniu ubiegłego roku PGNiG wprowadziła zerową akcyzę na CNG i LNG, w wyniku czego paliwa te znacznie staniały. Inwestycję w autobusy zasilane gazem ziemnym i infrastrukturę ich tankowania zapowiadało między innymi Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji w Kielcach.

Kielce stają się elektromobilne

Rozmowa z Anetą Boroń z Wydziału Gospodarki Komunalnej i Środowiska Urzędu Miasta w Kielcach, rozmawia Piotr Wójcik.

- Na jakim etapie przejścia na elektromobilność są teraz Kielce?

- Obecnie na terenie naszej gminy w sześciu miejscach mamy 15 punktów ładowania aut elektrycznych. Są one zróżnicowane ze względu na moc ładowania: od 7 do 22 kW. Posiadamy dość duży zasięg bus-pasów. To obecnie około 21 kilometrów pasów, po których mogą się poruszać auta elektryczne, co jest dla ich kierowców dużym ułatwieniem. W mieście funkcjonują też strefy uspokojonego ruchu i strefy zamieszkania z ograniczeniem prędkości do 20 km/h. Stanowią one póki co 12 procent.

- Do czego samorządy są zobowiązane na mocy ustawy o elektromobilności?

- W najbliższych latach musimy uruchomić sto punktów ładowania. Znaleźliśmy już 49 lokalizacji przygotowanych do budowy. Są one uzgodnione z operatorem sieci systemu dystrybucyjnego, czyli PGE. Plan jest już zatwierdzony i niebawem pochyli się nad nim Rada Miasta. Jeśli uchwała w tej sprawie zostanie przegłosowana, to będziemy mogli ten plan ogłosić. Potem będzie można już przystąpić do realizacji.

- Infrastruktura stacji ładowania stale się rozrasta. Liczy się jednak nie tylko liczba punktów, ale i to, jaka jest moc ładowania. Od niej zależy, jak długo samochód będzie musiał być podpięty do gniazdka. Ile mamy szybkich ładowarek?

- Ze wspomnianych wcześniej 15 punktów siedem to ładowarki przyspieszone, a osiem – te wolniejsze.

- Na jakie ulgi i ułatwienia mogą liczyć posiadacze aut nisko lub zeroemisyjnych?

- Udostępnienie dla nich bus-pasów zdecydowanie ułatwia kierowcom poruszanie się po mieście. Dodatkowo użytkownicy aut elektrycznych mogą liczyć na darmowy parking w strefie płatnego parkowania na terenie gminy. Obecnie mamy też do dyspozycji trzy rodzaje dofinansowań do zakupu, ukierunkowanych zarówno na przedsiębiorców, jak i osoby fizyczne. Dla zwykłych mieszkańców funkcjonuje program „Zielony Samochód”. Obejmuje on maksymalne dofinansowanie do 15 procent kosztów kwalifikowanych, przy czym maksymalna wysokość dopłaty to około 18,7 tysiąca złotych. Cena auta została ograniczona do 120 tysięcy złotych. Został on już ogłoszony przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i będzie trwał do końca lipca. Dla przedsiębiorców zostały przygotowane dwa programy. „Koliber” powstał z myślą o osobach potrzebujących

mniejszych aut – na przykład taksówkarzach. Dofinansowanie wynosi tu 20 procent kosztów kwalifikowanych i nie może przekroczyć 25 tysięcy złotych. Obowiązuje też górny próg wartości pojazdu. To 150 tysięcy złotych. Istnieje też możliwość uzyskania niskooprocentowanej pożyczki na montaż ładowarki o mocy 20 lub 22 kW. Drugi program, „e-VAN” został napisany z myślą o większych autach. Kwota dofinansowania to maksymalnie 30 procent kosztów kwalifikowanych i nie może przekroczyć 70 tysięcy złotych. Co ważne – w tym przypadku nie obowiązuje górny próg wartości pojazdu. Dofinansowaniem zostanie objętych około tysiąca samochodów.

- Uważa pani, że te zachęty będą skuteczne i przekonają kielczan?

- Myślę, że tak. Dzięki temu uda się przede wszystkim poprawić jakość powietrza, która jak wiemy jest w Kielcach nienajlepsza. Dodatkową korzyścią będzie znaczna redukcja hałasu generowanego przez samochody. Jako miasto przygotowaliśmy projekt strategii elektromobilności dla Kielc i Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego. To kompleksowy dokument, zawierający plan działania i analizę możliwości realizacji inwestycji, które należy przeprowadzić, by w pełni wykorzystać potencjał, jaki niesie ze sobą rozwój elektromobilności w gminie i KOF. Ten dokument posłuży nam do rozwoju elektromobilności na terenie Kielc. Zawarte w nim działania są dostosowane do potrzeb i możliwości jednostki, która będzie je miała zrealizować. Duży nacisk kładziemy na zastosowanie elementów smart city i chciałabym w tym miejscu podkreślić, że bardzo nam na tym zależy.

- A jak ocenia pani to, co w kontekście elektromobilności działo się w Kielcach przez ostatnie lata?

- Właściciele aut elektrycznych chcą być widocznymi. Od kilku lat staramy się promować w mieście elektromobilność. W 2018 roku przeprowadziliśmy spotkanie „Kobieta za kółkiem elektryka”, które było sygnałem dla mieszkańców, że auta elektryczne to przecież nic strasznego. Można było wówczas skorzystać z jazdy próbnej takimi autami. Elektromobilność jest w naszym mieście ważnym elementem strategii rozwojowej. Świadczyć o tym może chociażby fakt, iż w Urzędzie Miasta funkcjonuje stanowisko do spraw elektromobilności w mieście. Służy ono nie tylko mieszkańcom, ale i naszym jednostkom organizacyjnym. Mamy nadzieję, że opracowana strategia, którą chcemy konsultować z mieszkańcami da nam bodziec do rozwoju na terenie Kielc transportu elektrycznego.

- Dziękuję za rozmowę.

Koronawirus nie zaszkodził „elektrykom”

tekst: Piotr Wójcik

Pomimo trudności rynkowych spowodowanych pandemią samochody elektryczne i hybrydowe zyskują na popularności – informują analitycy z Jato Dynamics. Producenci aut oczekują jednak wsparcia rynku motoryzacyjnego ze strony rządów państw. Tymczasem Narodowy Fundusz Zdrowia ogłasza trzy programy dopłat do zakupu „elektryków”

Według danych opublikowanych przez Jato Dynamics, w kwietniu pojazdy elektryczne akumulatorowe i samochody hybrydowe typu plug-in stanowiły 17 procent sprzedaży na wszystkich rynkach europejskich. To ponad dwukrotny wzrost w ujęciu rok do roku. W kwietniu 2019 roku udział sięgał bowiem zaledwie siedem procent.

KRYZYS DOTKLIWY DLA SPALINOWYCH

Jednocześnie, w wyniku pandemii COVID-19, całkowita sprzedaż samochodów, w tym również modeli z napędem spalinowym, spadła z 1,34 milionów sztuk w kwietniu 2019 roku do poziomu zaledwie 292,6 tysięcy pojazdów w kwietniu 2020 roku. To najniższy poziom sprzedaży, jaki został zanotowany od lat 70. ubiegłego wieku. ▶

Spadki dotknęły też oczywiście rynek aut zeroemisyjnych, ale w dużo mniejszym stopniu, niż miało to miejsce w przypadku tych z napędem tradycyjnym. W przypadku pierwszych był to spadek o 29 procent miesiąc do miesiąca, a w przypadku tych drugich – aż o 78 procent.

Producenci samochodów dążą do tego, aby kraje Unii Europejskiej wprowadziły kolejne dotacje w celu wsparcia przemysłu motoryzacyjnego w dobie pandemii. Koncerny domagają się przyznania dotacji na samochody zasilane zarówno pochodnymi ropy naftowej, jak i na pojazdy elektryczne. Wywołało to sprzeciw wśród działaczy na rzecz ochrony środowiska, którzy oczekują, że kryzys wywołany przez pandemię da impuls do jeszcze bardziej dynamicznego rozwoju elektromobilności.

POBUDZIĆ GOSPODARKE

Warto przypomnieć, że w połowie czerwca Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wprowadził programy wsparcia inwestycji w elektromobilność zarówno na poziomie osób fizycznych, jak i małych oraz dużych firm. – Trwająca epidemia COVID-19 wymaga od nas rozpoczęcia poszukiwania takich rozwiązań, które po-

zwolą pobudzić gospodarkę. Mamy ambicje, by ożywienie gospodarcze wytyczało nowe ścieżki rozwoju i wzrostu, zielonego wzrostu, stąd tak duże wsparcie dla rozwoju elektromobilności. Szacujemy, że całkowity wpływ trzech naszych nowych programów na polską gospodarkę to około 700 milionów złotych – informuje minister klimatu Michał Kurtyka.

– Najwięcej dopłacimy do zakupu elektrycznych aut dostawczych (do 70 tysięcy złotych) oraz taksówek (do 25 tysięcy złotych), co przyniesie największy efekt ekologiczny, gdyż te auta mają największe przebiegi roczne – przewidyje wiceprezes NFOŚiGW, Artur Lorkowski.

***

Nabór wniosków (wyłącznie w formie elektronicznej) do programów: „Zielony samochód”, „eVAN” i „Koliber” rozpoczął się 26 czerwca. Programy te stanowią część większego Planu Zielonych Inwestycji, który oferuje w 2020 roku całkowity dostępny budżet dofinansowania w wysokości ok. 7,8 miliardów złotych, a całkowity wpływ tych programów na gospodarkę to ponad 22 miliardy złotych.

Programy

WSPIERAMY
ELEKTROMOBILNOŚĆ

Dofinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

z dofinansowaniem elektromobilności

ZIELONY SAMOCHÓD – DOFINANSOWANIE ZAKUPU ELEKTRYCZNEGO SAMOCHODU OSOBOWEGO

Celem programu jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza przez wsparcie zakupu pojazdów o napędzie wyłącznie elektrycznym wykorzystywanych do celów prywatnych. Do rozdysponowania jest 37,5 mln zł ze środków NFOŚiGW. Osoby fizyczne mają szansę na dotacje do 18 750 zł, przy czym nie więcej niż 15% kosztów kwalifikowanych, które zostaną poniesione po 1 maja 2020 r. Jest jeszcze jeden ważny warunek: cena nabycia pojazdu elektrycznego nie może przekroczyć 125 tys. zł. Budżet nowego programu pozwoli na dofinansowanie zakupu 2 tys. elektrycznych aut.

EVAN – DOFINANSOWANIE ZAKUPU ELEKTRYCZNEGO SAMOCHODU DOSTAWCZEGO

To 70 mln zł, które trafią do kieszeni przedsiębiorców zdecydowanych na zakup elektrycznych samochodów dostawczych (kategoria N1). W sumie będzie można dofinansować 1 tys. takich inwestycji. Przewidziano dotacje do 30% kosztów kwalifikowanych (do 70 tys. zł) na zakup/leasing pojazdów elektrycznych oraz do 50% kosztów kwalifikowanych, lecz nie więcej niż 5 tys. zł na nabycie punktu ładowania

o mocy do 22kW – kosztów kwalifikowanych, które zostaną poniesione po 1 stycznia 2020 r.

KOLIBER – TAXI DOBRE DLA KLIMATU (PILOTAŻ)

Na ten program zarezerwowano 40 mln zł wsparcia na zakup/leasing 1 tys. elektrycznych taksówek (kategoria M1) oraz 1 tys. ładowarek domowych typu wall box. Pilotaż skierowany jest do mikro, małych lub średnich przedsiębiorców, posiadających licencję na przewóz osób w transporcie drogowym. Wnioskodawcy mogą ubiegać się o dotację do 20% kosztów kwalifikowanych (maksymalnie 25 tys. zł, przy maksymalnym koszcie kwalifikowanym zakupu i montażu punktu ładowania 150 tys. zł) lub pożyczkę. Okres kwalifikowalności kosztów liczy się od 1 stycznia 2020 r.

Szczegóły dotyczące programów „Zielony samochód”, „eVAN” i „Koliber” są dostępne na stronie internetowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Dodatek został dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach

Słuchamy głosu mieszkańców

Miasto Kielce

Rozmowa z **Bogdanem Wentą**, prezydentem Kielc.

Czy miasto dostrzega potrzeby osób w wieku senioralnym?

- Seniorzy są ważną grupą społeczną naszego miasta. I wymagają od nas odpowiedniego wsparcia. Zarówno w zakresie opieki, kiedy zdrowie zaczyna szwankować, jak też wtedy, gdy szukają różnych form aktywności na emeryturze. Dlatego w Kielcach funkcjonuje kilkanaście klubów seniora, a kolejny z nich powstał w roku poprzednim. Czemu warto pielęgnować takie miejsca, pokazało chociażby ubiegłoroczne święto „Kielce Seniorom”, gdzie każdy, bez względu na wiek, mógł porwać się dobrej zabawie. Integracja społeczeństwa, za pomocą takich wydarzeń, to również jest nasz cel.

W ostatnich miesiącach, z uwagi na epidemię koronawirusa, kluby seniora były czasowo niedostępne. Czy to się już zmieniło?

- Tak. W związku z kolejnymi etapami znoszenia ogólnopolskich obostrzeń, działalność ośrodków wsparcia dziennego, w tym klubów seniora, została od początku czerwca wznowiona. Oczywiście pracują one zgodnie z zaleceniami sanitarnymi, bo zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców jest najważniejsze.

W Kielcach funkcjonuje także Kielecka Rada Seniorów.

- Tak i bardzo cenię sobie tę grupę. Na początku tego roku odbyły się wybory, w wyniku których poznaliśmy skład rady na drugą kadencję. Niestety, z powodu epidemii, na pierwsze spotkanie musieliśmy poczekać do czerwca. Odbyło się ono nieco ponad dwa tygodnie temu. Uczestniczyła w nim Bożena Szczypiór, pełniąca funkcję mojego zastępcy. Liczę na dobre inicjatywy i podpowiedzi ze strony naszych seniorów.

Z dobrych wiadomości, mogę poinformować także, że od września, po raz kolejny, będziemy realizować program szczepień przeciwko grypie dla osób powyżej 55. roku życia. W ostatnich miesiącach skorzystało z niego około dziesięć tysięcy mieszkańców.

Miasto Kielce w swoich działaniach wprowadza także kolejne rozwiązania dla osób niepełnosprawnych.

- Problemy i postulaty osób niepełnosprawnych, ich rodzin i opiekunów to zadania, które należy realizować i rozwiązywać z najwyższą starannością. Z tego powodu w ubiegłym roku wprowadziliśmy „Standardy dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych” - to ważny dokument. Przestrzeganie zawartych w nim zasad jest wymogiem przy projektowaniu oraz realizowaniu zadań związanych z budową, remontem czy utrzymaniem infrastruktury miejskiej. Wszystko po to, by tworzyć ułatwienia - nie zaś bariery.

Na początku tego roku powołałszy nowy skład Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Środowiska osób niepełnosprawnych, z którymi odbywałem spotkania, sygnalizowały jednak także silną potrzebę powołania pełnomocnika w strukturach Urzędu Miasta. Dlatego od 1 czerwca taka osoba rozpoczęła pracę w urzędzie i jest do codziennej dyspozycji mieszkańców Kielc.

Czy Jerzy Pióro, który został pełnomocnikiem, sprawdza się na tym stanowisku?

- Nie mam żadnych zastrzeżeń. Cieszę się również, że środowisko osób niepełnosprawnych dobrze przyjęło tę osobę. Pan pełnomocnik działa prężnie i codziennie odbywa spotkania, w których stara się, wspólnie z osobami niepełnosprawnymi, szukać najlepszych rozwiązań ich bolączek.

Są już pierwsze efekty tej współpracy, m.in. w zakresie kończącej się budowy Centrum Komunikacyjnego, czyli dawnego dworca PKS. Mimo że projekt architektoniczny został zaakceptowany, zanim objąłem funkcję prezydenta, uznaliśmy, iż w trakcie modernizacji należy uwzględnić sugestie zgłaszane przez osoby niepełnosprawne, które wizytowały teren budowy. Jeśli Rada Miasta wyrazi zgodę na zabezpieczenie środków finansowych, zostaną dokonane stosowne zmiany. Będą to rozwiązania szczególnie ważne z punktu widzenia osób niewidomych i niedowidzących. ◀

Co nieco na „czarną godzinę”...

Raport Związku Banków Polskich mówi, że około 40 procent Polaków odkłada pieniądze. Jednak jedynie co czwarta osoba oszczędza systematycznie, trzymając się narzuconych reguł. Czy zarabiając niewiele, jesteśmy w stanie odłożyć coś na „czarną godzinę”?

Jak mówi prof. Marek Leszczyński z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, skłonność do oszczędzania zależy od kilku czynników: – Pierwszym i zarazem głównym jest poziom dochodów osiągniętych przez gospodarstwo domowe. Czynnikiem drugim to osobiste preferencje, które mają swoje uwarunkowania społeczno-kulturowe. Wiążą się one z przewidywaniem wydatków i kształtowaniem własnej przyszłości oraz diagnozowaniem zagrożeń, czyli odkładaniem właśnie na „czarną godzinę”.

Od czego zatem zacząć oszczędzanie? – Od dokładanej analizy własnego budżetu w cyklu na przykład miesięcznym, tak aby zobaczyć swoje wydatki i wpływy oraz ocenić, ile można odłożyć – radzi profesor Leszczyński.

NIE STAĆ MNIE NA TANIE RZECZY

To, ile jesteśmy w stanie zaoszczędzić, zależy również od naszych preferencji konsumenckich. Znaczenie ma na przykład

to, jakie towary i usługi kupujemy: stosunkowo drogie, ale dające gwarancję na kilka lat, czy też tanie i w dużych ilościach. – Ta druga grupa ma zazwyczaj niską skłonność do oszczędzania i łatwiej wpada w różnego rodzaju pułapki zadłużeniowe. Pierwszej grupie paradoksalnie jest łatwiej wygospodarować środki, które można ulokować w banku, na rynku papierów wartościowych czy w funduszu emerytalnym bądź inwestycyjnym – podkreśla ekonomista.

Profesor Leszczyński zwraca uwagę, że społeczeństwo nie uczy się zarządzania własnymi pieniędzmi od dzieciństwa: – Mamy różne potrzeby i niektórzy, niezależnie od dochodów, nie są w stanie ich zaspokoić, więc decydują się na pożyczki. Najwięcej problemów mają ci, którzy zaciągają niewielkie zobowiązania, ale nie umieją przy tym realnie ocenić swojej sytuacji ekonomicznej. W Polsce potrzebujemy dobrej edukacji ekonomicznej, ale na poziomie gospodarstwa domowego. Dzięki niej moglibyśmy uświadomić sobie różne zagrożenia i możliwości. Szereg dobrych inicjatyw podejmował Narodowy Bank Polski, ale to wciąż za mało, przedsiębiorczość w szkołach też nie wystarcza.

KORONAWIRUS NIE SPRZYJA OSZCZĘDZANIU?

Jak pokazują statystyki, coraz więcej osób rezygnuje z lokat w bankach. – W związku z pandemią ludzie dokonali mnóstwa wypłat, głównie przedsiębiorcy i ci, którzy czasowo stracili źródło dochodów. Kolejna sprawa to bardzo niskie stopy procentowe, niezachęcające do lokowania pieniędzy w banku. Mamy też niedobry czas do inwestowania na rynku papierów wartościowych, zwłaszcza dla osób niedoświadczonych w tej materii. Ten okres może być jednak atrakcyjny dla wytrawnego gracza i znawcy rynku, ponieważ praktyka pokazuje, że w czasach dekonjunktury ci, którzy mają dużą skłonność do ryzyka, skupują akcje podupadających firm i w lepszych okolicznościach sprzedają je z dużym zyskiem. Trzeba jednak dysponować sporymi pieniędzmi. Pozostaje też dynamicznie rozwijający się – pomimo wszystko – rynek nieruchomości. Boom na rynku deweloperskim to wynik niskich stóp procentowych, a jeśli chodzi o ceny nieruchomości, te nadal trzymają się dobrze – dodaje ekonomista.

***

Ile pieniędzy powinniśmy odłożyć, aby spać spokojnie? Przyjęło się, że kwotę w wysokości minimum trzech pensji. Specjaliści jednak twierdzą, że za minimalny poziom rezerwy finansowej uważa się oszczędności pozwalające pokryć koszty życia przez sześć miesięcy. ◀

Sukces *nie ma* ojców?

ZDANIEM SENATORA

Krzysztof Marek Słoń, Senator RP, PiS

Na finiszu kampanii prezydenckiej warto zadać kilka pytań. Dlaczego niektórzy z nas nie dostrzegają sukcesów ostatnich pięciu lat i udziału w nich rządu Prawa i Sprawiedliwości i prezydenta Andrzeja Dudy? Dlaczego nie pamiętamy, jak mało mieliśmy kiedyś, i jak wiele mamy teraz? Chyba za bardzo przyzwyczailiśmy się do dobrego i nam to już spowszedniało.

Nie potrafimy przypisać konkretnych plusów zmianie władzy i zmianie sposobu rządzenia, a może daliśmy się po prostu manipulować tzw. obrońcom demokracji i konstytucji, głosom nienawiści i rozsiewaczom wirusa anty-PiSu?

Wielu Polaków jednak wie, że obecny stan gospodarki (nawet w kryzysie pandemii), budżetu, poziomu inwestycji, zamożno-

ści obywateli, niskiego bezrobocia, bezpieczeństwa militarnego i znaczenia Polski w świecie, nie są dziełem przypadku. Wie, że jest to rezultat mozolnej i konsekwentnej pracy. Bezkompromisowa walka z patologiami społecznymi i złodziejstwem, a do tego śmiałe przedsięwzięcia ustawowe i gospodarcze, wiarygodność i poczucie misji przyniosły ten wspaniały efekt. I to właśnie obecny rząd i prezydent Andrzej Duda pokazują, że ich priorytetem jest naród, rodzina i dzielenie wypracowanego wspólnego majątku między wszystkich, nie zapominając solidarnie o tych najsłabszych. Tak właśnie przecież stoi w KONSTYTUCJI! To są niezawodne przepisy na sukces. Ostatnio przybywa jego ojców. Przecieram oczy ze zdumienia widząc, jak pan Rafał Trzaskowski bez najmniejszego zająknięcia obiecuje utrzymanie obniżonego wieku emerytalnego, reform gospodarczych i programów społecznych, które odmieniły na lepsze życie Polaków, choć do niedawna był ich zagorzałym krytykiem i głosował przeciw nim jako poseł (o czym zdążył już zapomnieć). No jakoś nie wierzę w to cudowne nawrócenie. To zwykły chwyt kampanijny. Tak jak przedstawiciele środowisk liberalnych i lewicowych z pewnością nie uwierzyliby prezydentowi Andrzejowi Dudzie, gdyby nagle teraz zapowiedział, że marzy o legalizacji małżeństw osób tej samej płci, czy o podpisaniu w całym kraju nie tylko w Warszawie Deklaracji LGBT.

12 lipca warto wybrać... dumę z bycia Polakiem, niekłamana troskę o rodaków i marzenia o wielkiej i dostatniej Polsce.

www.naturalne-swietokrzyskie.pl

Twaróg z Pierzchnicy
NATURALNE ŚWIĘTOKRZYSKIE
Ser twarogowy
KRAJANKA PÓŁTŁUSTY
Sprzedaż wg masy netto
Należy spożyć do: data na odwrocie
Przechowywać w temperaturze od +2°C do +8°C
Gmina Mleczarnia w Pierzchnicy sp. z o.o.
Pierzchnianka 66, 26-015 Pierzchnica
tel. 41 35 38 026
Termin przydatności do spożycia jest jednocześnie numerem porcji

Twaróg z Pierzchnicy
NATURALNE ŚWIĘTOKRZYSKIE
Ser twarogowy
CHUDY
Składniki: M.E.K. kultury bakterii kultury probiotyczne: Bifidobacterium lactis, Gmina Mleczarnia w Pierzchnicy sp. z o.o.
Pierzchnianka 66, 26-015 Pierzchnica
tel. 41 353 80 25
Wartość odżywcza w 100 g produktu:
Wartość energetyczna 251 kJ / 60 kcal
Tłuszcz 10,5 g
Białko 16,5 g
Węglowod. 4,1 g
Ciepłota 1,9 g
Sól 0,1 g
Należy spożyć do: data na odwrocie
Masa netto: ca. 1200 g
Przechowywać w temperaturze od +2°C do +8°C

Twaróg z Pierzchnicy
NATURALNE ŚWIĘTOKRZYSKIE
Ser twarogowy
PÓŁTŁUSTY
Składniki: M.E.K. kultury bakterii
Gmina Mleczarnia w Pierzchnicy sp. z o.o.
Pierzchnianka 66, 26-015 Pierzchnica
tel. 41 353 80 25
Wartość odżywcza w 100 g produktu:
Wartość energetyczna 251 kJ / 60 kcal
Tłuszcz 10,5 g
Białko 16,5 g
Węglowod. 4,1 g
Ciepłota 1,9 g
Sól 0,1 g
Należy spożyć do: data na odwrocie
Masa netto: ca. 1200 g
Przechowywać w temperaturze od +2°C do +8°C

Masło z Pierzchnicy
NATURALNE ŚWIĘTOKRZYSKIE
- MASŁO -
ekstra
Zawartość tłuszczu 83%
PRODUKT POLSKI
Wartość odżywcza w 100 g produktu:
Wartość energetyczna 3770 kJ / 900 kcal
Tłuszcz 83 g
Węglowod. 0,8 g
Białko 0,8 g
Sól 0,02 g
Należy spożyć do: data na odwrocie
Masa netto: ca. 250 g
Przechowywać w temperaturze od +2°C do +8°C

WAKACYJNA WIZYTA W PIERWSZEJ W KIELCACH
MANUFakturze SŁODYCZY & KAWIARNI FAMILIJNEJ

DLA MAŁYCH I DUŻYCH

MAGIA KARMELU

W MUZEUM ZABAWEK I ZABAWEK W KIELCACH.

Kiedy szkoły zamknęły już swoje drzwi i rozpoczął się okres zasłużonego wypoczynku każdy na pewno zastanawia się jak najlepiej spędzić ten czas i poszukuje ciekawych miejsc do odwiedzenia. Jedną z takich atrakcji będzie niewątpliwie wizyta w Manufakturze Słodczy znajdującej się w Muzeum Zabawy i Zabawek w Kielcach. Tutaj każdy znajdzie coś dla siebie. Dla najmłodszych mamy bezpłatną salę zabaw, dla tych trochę starszych pokazy karmelowe z możliwością samodzielnego skręcenia lizaka oraz warsztaty czekoladowe na których można wykonać własną tabliczkę czekolady a dla tych zupełnie już dużych kawiarenkę z wyborną kawą i domowymi deserami. Przekonajcie się sami, że warto znaleźć czas i odwiedzić tą krainę słodkości. Przesyłamy karmelowo-czekoladowe pozdrowienia i do zobaczenia!

Przesyłamy
karmelowo-czekoladowe
pозdrowienia
i do zobaczenia

Serdecznie zapraszamy osoby indywidualne i grupy zorganizowane do odwiedzin w naszej Manufakturze oraz Muzeum Zabawy i Zabawek w Kielcach.

Manufaktura & Kawiarnia czynna od wtorku do niedzieli od 9.30-17.30, ul. Mickiewicza 1.

Informacja/rezerwacja: 537 950 750. Więcej informacji na www.magiakarmelu.pl
oraz www.muzeumzabawek.eu.

Kotka? Pieska? A może węża boa?

Sklepy zoologiczne mają coraz bogatszą ofertę domowych pupili – obok znanych i lubianych chomików i świnek morskich kupimy też egzotyczne zwierzęta. Jak się okazuje te ostatnie mają wiele plusów - nie wymagają codziennych spacerów, nie uczulają, a żyją czasem dłużej niż właściciel

Wybór nietypowych zwierząt może przyprawić o zawrót głowy. W sklepie zoologicznym Top Zoo w Galerii Korona, w ofercie między innymi jest *boa constrictor imperator*, zwany boa cesarskim.

BOA, PYTON CZY PTASZNIK?

- Wąż ma swoje specyficzne wymagania. Musi być trzymany w terrarium przekraczającym dwukrotną długość gada, w ściśle określonej temperaturze i wilgotności. Poluje z wysokości, więc będzie zadowolony gdy włożymy mu do terrarium na przykład korzenie. Najważniejszą kwestią jest zapewnienie boa odpowiedniej temperatury – wyjaśnia Karol Sobura, pracownik sklepu Top Zoo. Ale to nie wszystko. *Boa constrictor imperator* potrzebuje też odpowiedniego pożywienia.

- Jest mięsożerny - zjada ptaki, gryzonie, ewentualnie inne gady. Kupujemy więc w sklepie zoologicznym mrożone, specjalnie przygotowane zwierzęta, później podgrzewamy je do temperatury 36 stopni i podajemy wężowi. Warto pamiętać, że boa należy do gatunków zagrożonych wyginięciem. Posiadanie go łączy się zatem z koniecznością jego zarejestrowania w Urzędzie Miasta – mówi Karol Sobura.

Innym popularnym gatunkiem węża jest pyton królewski.

- Osiąga mniejsze rozmiary niż boa, ale poluje w podobny sposób. Oba gatunki mają bardzo zbliżone upodobania, z tym że pytony poruszają się tylko po ziemi. Klienci często decydują się też na węże zbożowe. Ten gatunek jest mniejszy, łatwiejszy w hodowli i nie ma dużych wymagań. Węże zbożowe są zdecydowanie bardziej wytrzymałe i dobrze odnajdą się w naszym klimacie.

A MOŻE PAJĄK? ALBO JASZCZURKA?

Kolejnymi nietypowymi pupilami są pająki ptaszniki.

- Jad tych zwierząt jest porównywalny z jadem pszczoły. Nie ma w sprzedaży pająków, które mogłyby zaszkodzić człowiekowi, chyba że mamy do czynienia z alergikiem. W przypadku ptaszników, ostrożność trzeba zachować zwłaszcza podczas karmienia. Są bardzo szybkie i zwinne, nieźle skaczą. W terrarium muszą mieć zapewnione podłoże torfowe, żeby mogły

się zagrzebać, bo lubią kopać jamki. Należy utrzymywać im odpowiednią wilgotność i temperaturę i karmić je drobnymi owadami – świerszczami, mącznikami – tłumaczy pracownik Top Zoo.

Królem jaszczurek jest natomiast kameleon jemeński.

- To największy kameleon dostępny w sprzedaży. Ma jednak duże wymagania odnośnie terrarium – dorosły osobnik potrzebuje przestrzeni wielkości szafy dwudrzwiowej. Może osiągać nawet 50 centymetrów długości. Kameleony lubią się wspinać i potrzebują promieniowania ultrafioletowego – wylicza Sobura.

Pająki, jaszczurki czy żółwie żyją o wiele dłużej niż ssaki i nie posiadają sierści, więc ryzyko alergii jest znikome.

- Rodzice kupujący zwierzę dla dziecka zadają zazwyczaj dwa pytania: ile pupil będzie żył i czy jest bezpieczny. Gady żyją zdecydowanie dłużej niż ssaki. Porównując natomiast przypadki ugryzienia przez chomika i przez węża czy jaszczurkę widzimy, że są to zwierzęta bardzo bezpieczne. Do tego dochodzi wygoda – dorosły wąż je nawet raz na miesiąc, dwa. Wyjazd na wakacje nie jest wówczas problemem, nie ma też konieczności codziennych spacerów.

***

Choć trudno wyobrazić sobie przyjaźń z wężem czy jaszczurką, jest dobra wiadomość: nawet gad przyzwyczajają się do swojego właściciela. Zła jest taka, że możemy mieć pewien kłopot z wytresowaniem węża tak by aportował, lub kameleona, by przyniósł nam kaptcie. Ale to przecież szczegół. ◀

– *Pandemia zakłóciła nasze życie społeczne, gospodarcze, a nawet religijne. Na co, zdaniem Księdza Biskupa, trzeba zwrócić uwagę, chcąc odbudować świat po koronawirusie?*

– Jest to okazja, aby zastanowić się nad tym, co stanowi naszą tożsamość. Jakim społeczeństwem jesteśmy? Co jest naszym dobrem wspólnym? Czym dla każdego z nas jest Polska?

– *Sięgnijmy do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 roku. Co ona mówi o dobru wspólnym?*

– Sama preambuła ma podłoże filozoficzne, antropologiczne, teologiczne, ponieważ jest w niej odwołanie do Pana Boga. Mówi, że obywatele są „*równi w prawach i powinnościach wobec dobra wspólnego – Polski*”. Konstytucja w artykule 1 stwierdza: „*Rzeczpospolita Polska jest dobrem wspólnym wszystkich obywateli*”. Dobro wspólne jest więc na pierwszym miejscu. W prawach, obowiązkach i powinnościach na rzecz dobra wspólnego wszyscy jesteśmy równi. Politycy – i nie tylko oni – często powołują się na Konstytucję, ale wiele rzeczy pojmują niewłaściwie. Na to złożyła się historia choćby ostatnich lat przeżytych w komunizmie, kiedy nie odwoływano się do dobra wspólnego jako dobra narodu. Było dobro klasy robotniczej oraz partii. Tymczasem tak jak małżonkowie budują dobro rodzinne, tak samo istnieje dobro wspólne, narodowe, dobro Rzeczypospolitej.

– *Koncepcja dobra wspólnego jest obecna od setek lat. Jaka była na początku naszych dziejów?*

– Jednym z pierwszych w Polsce, który odwoływał się do niej, był błogosławiony Wincenty Kadłubek (1150-1223), który zmarł w klasztorze cystersów w Jędrzejowie. Biskup, ojciec kultury polskiej i autor *Kroniki polskiej*. Choć żył w czasach władzy monarchicznej, to już wtedy pisał, że państwo polskie to rzeczpospolita, czyli rzecz wspólna. My do dziś tak określamy naszą ojczyznę – Rzeczpospolita Polska. Dalej wyjaśniał, że ojczyzna jest wspólnotą ludzi wolnych i spadkiem po przodkach. Stanowi ona dziedzictwo, do którego trzeba podejść z szacunkiem i odpowiedzialnością, aby je pomnażać. Ponadto jego kronika przedstawia patriotyzm jako miłość do ojczyzny – matki. Matka troszczy się i wychowuje dziecko, a kiedy ono dorośnie, powinno odwzajemnić się jej miłością i odpowiedzialnością. Tak samo jest z obywatelem. Jeśli Rzeczpospolita jest naszą ojczyzną-matką, to ona bierze też na siebie obowiązek troski o obywatela. Jednocześnie obywatel poświęca swą pracę i wysiłek, aby dobrze się w niej żyło. Chciałbym tu zacytować Kadłubka: „*Nie pomnożyć tego, co można tyle znaczy, co pomniejszyć*”. Zatem każdy jest zobowiązany do pomnażania dobra.

– *Dobro wspólne obecne jest także w literaturze polskiej. Kogo można by podać za przykład?*

Budujmy dom dobra i

– Odwoływałbym się do Jana Kochanowskiego, do jego Pieśni XIX. Mówiąc w niej o dobru wspólnym, poeta wyjaśnia, kim jest człowiek, którego wyjątkowość polega na tym, że ma rozum. Jest zdolny do komunikowania, wyrażania swoich myśli. Zacytuję drugą zwrotkę tej pieśni:

*I szkoda zwać człowiekiem, kto bydlęce żyje,
Tkając, lejąc w się wszystko, póki zstawa szyje;
Nie chciał nas Bóg położyć równo z bestyjami:
Dał nam rozum, dał mowę, a nikomu z nami.*

Człowiek został stworzony na obraz i podobieństwo Boże. Ma rozum, potrafi mówić i jest wolny. W trzeciej zwrotce Kochanowski pisze:

*Służmy poczciwej sławie, a jako kto może,
niech ku pożytku dobra wspólnego pomoże.*

Celem życia człowieka jest więc pomnażanie dobra i służenie mu. Dalej poeta przestrzega, aby zachowywać

Potrzebna jest nam refleksja nad dobrem wspólnym, ojcowizną, życiem społecznym, tożsamością. Dopiero wówczas można dokonywać wyborów człowieka, który nam zagwarantuje rozwój dobra i ładu Bożego

ładu

stanowione prawa ojczyste. Prawo jest po to, aby ustalić porządek społeczny. Musi być też skoncentrowane na godności człowieka, a dokładniej na „przyrodzonej godności człowieka”, jak precyzuje to Preambuła. Wszyscy powinniśmy pomnażać dobro wspólne. To nasz obowiązek.

– Przejdźmy do ludzi nam współczesnych. Kardynał Stefan Wyszyński oraz święty Jan Paweł II w swoim nauce także odwoływali się do pojęć dobra wspólnego i ojczyzny jako matki. Jaka jest ich koncepcja?

– Kardynał Wyszyński wyniósł z domu rodzinnego koncepcję ojczyzny jako matki. Uważał, że naród może się rozwijać, jeśli żyje wartościami. Jeśli będzie deptana godność człowieka, będzie deptany cały naród. Wojna była deptaniem godności człowieka, odbieraniem mu kultury, wolności, a jednocześnie niszczeniem całej ojczyzny z jej dziedzictwem. Nie można było realizować siebie poprzez wolność i czynione dobro. Komunizm odbierał podstawowe wartości: wolność, przyrodzo-

ną godność. Nie pozwolił rozwijać się człowiekowi jako bytowi rozumnemu, religijnemu. Niektórzy dali się uwieść. To trudny okres w naszej historii. Dlatego kardynał chciał skupić naród wokół Chrystusa i Jego Matki. Uważał, że Maryja powie nam, czego chce od nas Syn. Gromadząc ludzi, prymas chciał dać pewien system wartości, niezbędny w tworzeniu domu ojcystego. Trwanie przy Chrystusie to budowanie wspólnoty narodowej na wartościach.

– A święty Jan Paweł II?

– Jan Paweł II w przemówieniu inauguracyjnym mówił, że niełatwo mu było opuścić ojczyznę, bo on Polskę kochał jak matkę. Czuł się odpowiedzialny za ojczyznę. Kiedy przyjeżdżał, mówił, że jest synem tego narodu. W Masłowie oświadczył, że ta ziemia to jest jego matka, a rodacy są braćmi i siostrami. Papież uważał, że dobro wspólne można budować, jeśli jest porządek i ład społeczny. Ten ład określają przykazania Boże. Na pierwszym miejscu jest Bóg, a potem Jego przykazania. Ten ład społeczny został wzbogacony przez Jezusa Chrystusa. On jest Drogą, Prawdą i Życiem (J 14,6). Do budowania dobra wspólnego konieczny jest ład społeczny, etyczny, wartości oparte na przyrodzonej godności człowieka. Wypływają one z natury człowieka, z jego rozumności, ale jednocześnie budują piękno człowieczeństwa. Bez tego ładu nie da się zbudować dobra wspólnego, a więc szczęśliwego kraju.

– Każdy z nas staje przed różnymi wyborami. Czym powinniśmy się kierować podejmując decyzje?

– Rodzice kierują się dobrem wspólnym rodziny. Dobrem przedsiębiorstwa zawiaduje zarządca. W narodzie, państwie jest władza. W historii mieliśmy wielu świętych władców, którzy kierowali się dobrem wspólnym, wprowadzając ład Boży, ewangeliczny. Demokracja może być zburzeniem pewnych wartości, wystarczy większa liczba głosów. Chcąc budować dobro wspólne, kontynuować dziedzictwo ojczyzniane, też musimy mieć mądre prawa, szanujące przyrodzoną godność człowieka, oraz mądrego zarządcę. Prezydent lub premier musi mieć świadomość, że mądrość jest rozeznaniem dobra i zła. Prezydium Konferencji Episkopatu Polski w kwietniu tego roku wydało komunikat związany z wyborami i określiło, jaki powinien być prezydent. Powinny go cechować pewne wartości, o które musi dbać dla dobra społeczeństwa. Dlatego potrzebna jest nam refleksja nad dobrem wspólnym, ojcowizną, życiem społecznym, tożsamością. Dopiero wówczas można dokonywać wyborów człowieka, który nam zagwarantuje rozwój dobra i ładu Bożego.

– Dziękuję za rozmowę. ◀

Prezydent powinien być wiarygodny

Jesteśmy po pierwszej turze wyborów prezydenckich. Najlepszy wynik uzyskał prezydent Andrzej Duda. Skąd taki rezultat?

W czasie kampanii odwiedziłam wiele miejsc w regionie i rozmawiałam z naszymi mieszkańcami. Doceniają oni to co prezydent Andrzej Duda razem z rządem Prawa i Sprawiedliwości zrobili w ciągu ostatnich pięciu lat. Zwracali uwagę na jego wiarygodność i wprowadzenie ważnych programów społecznych i wierzyli w realizacji zapowiadanych dalszych zmian. Obecna kadencja to również wsparcie samorządów poprzez Fundusz Dróg Samorządowych, czy działania chroniące gospodarkę przed skutkami pandemii.

Przed nami druga tura. Jaka jest stawka tych wyborów?

Polacy zdecydują, o tym czy wygra kandydat wiarygodny jakim jest prezydent Andrzej Duda, czy może Rafał Trzaskowski, będący kandydatem zmiany, bo zmienia zdanie w zależności od tego w jakiej sytuacji się znajduje i nie możemy mieć pewności, że da sobie radę w trudnych momentach. Potwierdziła to sytuacja w Warszawie i jego brak zdolności do rozwiązywania problemów.

Odejdźmy na chwilę od tematu wyborów. Mamy kolejną odsłonę tarczy antykryzysowej. Tym razem skorzystają na niej samorządy.

Dzięki Funduszowi Inwestycji Lokalnych do naszego województwa trafi ponad 229 milionów złotych, a do Kielc ponad 23 miliony złotych. To rozwiązanie zaproponował prezydent Andrzej Duda, wsłuchujący się w głos lokalnych społeczności. Miałam okazję wręczać symboliczne czeki dla samorządowców i widziałam ich ogromne zadowolenie. Troszczą się oni o ważne inwestycje w swoich gminach, takie jak remonty szkół i przedszkoli, inwestycje w wodociągi i kanalizację, budowę żłobków, drogi i te środki im to umożliwią.

Dziękuję za rozmowę. ◀

Weźmy udział w wyborach

Jak Pan skomentuje wynik I tury wyborów prezydenckich? Przypomnijmy Andrzej Duda uzyskał ponad 43 procent głosów, a Rafał Trzaskowski ponad 30 procent.

Myszę, że Polacy doceniają zmiany, które dokonały się dzięki Zjednoczonej Prawicy, ponieważ ludziom coraz lepiej się żyje. Wynik pierwszej tury, to sukces urzędującego prezydenta.

Co charakteryzuje prezydenturę Andrzeja Dudy?

Jest on blisko ludzi. Zauważmy to jedyny prezydent, który odwiedził wszystkie powiaty oraz znaczną ilość gmin w Polsce. Będąc tam Prezydent w swoich przemówieniach odnosi się do historii danej miejscowości i problemów, którymi żyją mieszkańcy. Oznacza to, że interesuje się naszymi sprawami. Poza tym wszystkie programy społeczne wdrażane były przy udziale Prezydenta Andrzeja Dudy.

A sprawy międzynarodowe?

Sukcesem jest oczywiście współpraca ze Stanami Zjednoczonymi. Przypomnę, że w ciągu tych pięciu lat prezydentury Andrzeja Dudy Polacy zyskali możliwość podróżowania do USA bez wiz, o co zabiegano od wielu lat. Wartością jest również współpraca militarna i gospodarcza między oboma krajami oraz dążenie Polski do suwerenności energetycznej.

Co będzie najważniejsze w drugiej turze wyborów?

Myszę, że ogromne znaczenie będzie miała frekwencja. Dlatego apeluję, skorzystajmy z przywileju demokracji i pójdźmy na wybory. Oddajmy swój głos! Polska potrzebuje mądrego Prezydenta, aby przyjęty kierunek zmian mógł być kontynuowany.

Dziękuję za rozmowę. ◀

REJSTRATOR SAMOCHODOWY

KAMERA FULL HD 1920 x 1080

W LUSTERKU

39⁰⁰
~~79⁰⁰~~

-45%

Full HD
1080

ŚWIATŁA DO JAZDY DZiennej

CENA ZA KOMPLET - 2 SZT.

ENERGOOSZCZĘDNE DIODY LED

22⁰⁰
~~35⁰⁰~~

-35%

KLEJE MARKI CHEMISTIK

EPOKSYDOWY - DWUSKŁADNIKOWY

OBU - DO KLEJENIA BUTÓW

5⁹⁰
~~8⁵⁰~~

-30%

OFERTA WAŻNA OD 6.07.2020 DO 20.07.2020 LUB DO WYCZERPANIA ZAPASÓW

5⁹⁰
~~9⁰⁰~~

-35%

MOSKITIERA 130x150 CM

TAŚMA RZEPOWA 5,6 M

KOLORY: CZARNY / BIAŁY

DOSTĘPNE TAKŻE INNE WYMIARY

DECORTREND

www.decortrend.pl

MEGA
HIT

LEP NA MUCHY

CENA ZA ZESTAW - 4 SZT.

BEZZAPACHOWY

2⁵⁰
~~4⁰⁰~~

-35%

14⁰⁰
~~20⁰⁰~~

-30%

3 x METALOWY ŚCISK STOLARSKI

3" (75MM) / 2" (50MM) / 1" (25MM)

OBROTOWA STOPKA

PORĘCZNY NOŻYK 17 CM

DO OBIERANIA ZIEMNIAKÓW

NA GRZYBOBRANIE

1⁴⁹
~~3⁵⁰~~

-55%

RĘCZNA PIŁA OGRODOWA

PROWADNICA TYPU „ZĘBY REKINA”

DŁUGOŚĆ CAŁKOWITA: 30 CM

MIĘKKI UCHWYT

9⁹⁵
~~15⁰⁰~~

-30%

MAŁY LEJEK

DO NAPEŁNIANIA SŁOICÓW

STOPNIOWANA ŚREDNICA WLEWU

FI 38 / 52 / 77 MM

DUŻY WYBÓR KOLORÓW

2⁷⁵
~~4⁰⁰~~

-30%

SŁOICZEK 90 ML

Z KORKIEM

4⁰⁰
~~5⁰⁰~~

-20%

LEGNICKA 28

KIELCE, Plac REM-WOD

czynne: Pon - Pt: 8⁰⁰ - 16⁰⁰
Sob: 8⁰⁰ - 14⁰⁰

KLEJ „SUPER GLUE”

BŁYSKAWICZNY / UNIWERSALNY

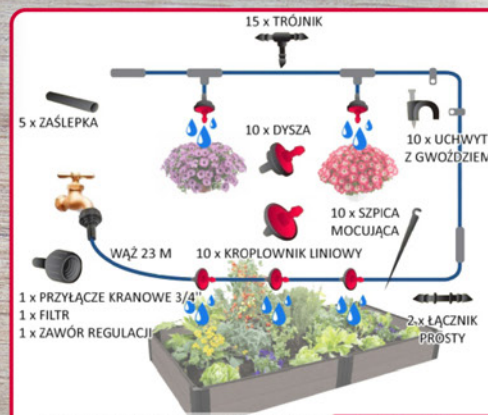

0⁹⁰
~~1⁵⁰~~

-40%

Material from Osaka, Japan

NET:3g

ZESTAW DO IRYGACJI

NAWADNIANIE ROŚLIN

71 ELEMENTÓW / 23 METRY

39⁰⁰
~~69⁰⁰~~

-40%

NIEBIESKA PLANDEKA 2x3 / 4x6 M

WODOODPORNĄ / ŁATWOZMYWALNĄ

METALOWE PIĘRSIENIE MOCUJĄCE

7⁹⁵
~~13⁰⁰~~

-35%

27⁰⁰
~~35⁰⁰~~

-20%

DOSTĘPNE TAKŻE WYMIARY:
4x5 / 5x8 METRÓW

KLEJE MARKI TOTAL

BUTAPREM - UNIWERSALNY

VIKOL - DO DREWNA

2⁹⁰
~~5⁸⁰~~

-50%

nowości

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

informatyka
przemysłowa

elektro-
mobilność

teleinformatyka

inżynieria
środków
transportu

pełna oferta edukacyjna na www.tu.kielce.pl

